

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku [...] S. [...] Sp. z o.o. w Z.
przy uczestnictwie M. G., T. G., J. P. i Skarbu Państwa - Starosty [...] o stwierdzenie nabycia służebności gruntowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 marca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 16 października 2012 r., sygn. akt III Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 180,- (sto osiemdziesiąt) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3) zasądza od wnioskodawczyni na rzecz uczestników postępowania M. G., T. G. kwotę 120,- (sto dwadzieścia) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni [...] S. [...] Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 16 października 2012 r., III Ca [...], oddalającego apelację wnioskodawczyni od postanowienia Sądu Rejonowego w M. z dnia 11 kwietnia 2012 r., I Ns [...], którym oddalony został wniosek o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie bliżej określonej służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, obciążającej nieruchomość będącą przedmiotem współwłasności uczestników M. G., T. G. i J. P..

W odpowiedzi na skargę uczestnicy M. G. i T. G., a także uczestniczący w sprawie Skarb Państwa – Starosta [...], wnieśli o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających realizację wskazanych funkcji skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w złożonej skardze kasacyjnej wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli

ten wymóg jest spełniony przynajmniej w odniesieniu do jednej z nich. Dopuszczenie oraz rozpoznanie skargi kasacyjnej jest bowiem uzasadnione ustrojowo i procesowo jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy w danym przypadku spełnione są wskazane przyczyny. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawczyni wskazała, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni budzącej poważne wątpliwości przepisu art. 292 k.c. w zakresie kryterium widoczności urządzeń służących do przesyłania gazu, umieszczonych pod powierzchnią ziemi, a mieszczących się w katalogu urządzeń wskazanych w art. 49 k.c. Jedynie w uzasadnieniu podstaw skargi wskazała na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 29 grudnia 2011 r., III Ca 709/11, oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2002 r., V CKN 972/00 i z dnia 26 lipca 2012 r., II CSK 752/11, akcentując potrzebę odstąpienia od literalnej wykładni przesłanki widoczności urządzenia, przewidzianej w art. 292 k.c.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższa przyczyna nie usprawiedliwia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pomijając już nieprawidłowość polegającą na braku wyodrębnienia uzasadnienia potrzeby wykładni art. 292 k.c. stanowiącej podstawę wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy wskazać, że przesłanka widoczności urządzenia, o której mowa w tym przepisie, w odniesieniu do znajdującego się pod powierzchnią gruntu urządzenia służącego do przesyłu gazu, tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie, była już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego - w powołanym przez skarżącą postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2012 r., II CSK 752/11, niepubl., a ponadto w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK

157/11, OSNC-ZD 2012/B/45; z dnia 14 lutego 2013 r., II CSK 389/12, OSNC-ZD 2014/A/3; oraz z dnia 16 stycznia 2013 r., II CSK 289/12, niepubl. Stanowisko w tym zakresie jest jednolite i nie wymaga modyfikacji.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach postępowania orzekając na podstawie art. 520 § 3 zd. pierwsze k.p.c. oraz § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 7 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych ... (t.j. Dz. U. z dnia 23 kwietnia 2013 r., poz. 490).

[aw]